

Polska

Co kupić, a co sprzedać

2015-06-10 11:16:26

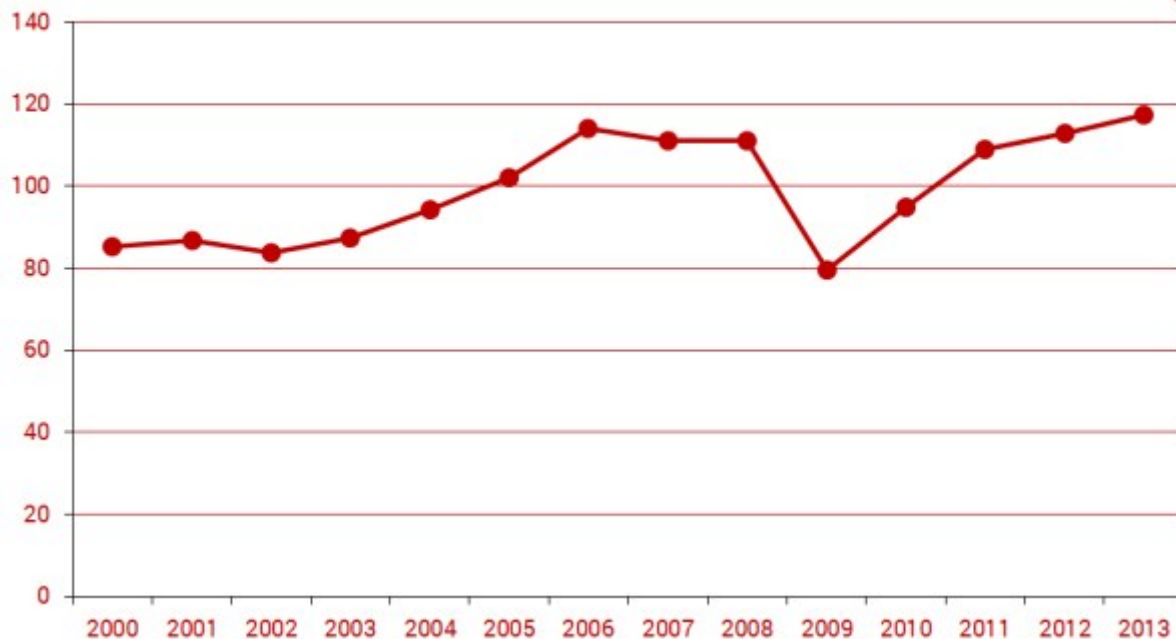
Głównymi partnerami handlowymi Bułgarii w UE są Niemcy, Włochy, Rumunia, Grecja, Francja, Belgia i Hiszpania, eksport do tych krajów stanowi 75,3 proc. eksportu do Wspólnoty.

Wejście Bułgarii do Unii Europejskiej w 2007 r. stworzyło szansę do szybszego rozwoju dwustronnych relacji ekonomicznych, lecz do tej pory „efekt unijny” w tej sferze był słabo odczuwalny.

Dwustronna współpraca gospodarcza realizowana jest głównie przez małe i średnie firmy, które z reguły stosują strategię sprzedaży i zakupów od kontraktu do kontraktu, bez podejmowania szerszych działań służących utrwaleniu swojej pozycji rynkowej. Do wyrobów cenionych i rozpoznawalnych jako produkt polski można zaliczyć meble i polską żywność.

Handel towarowy (% GDP)

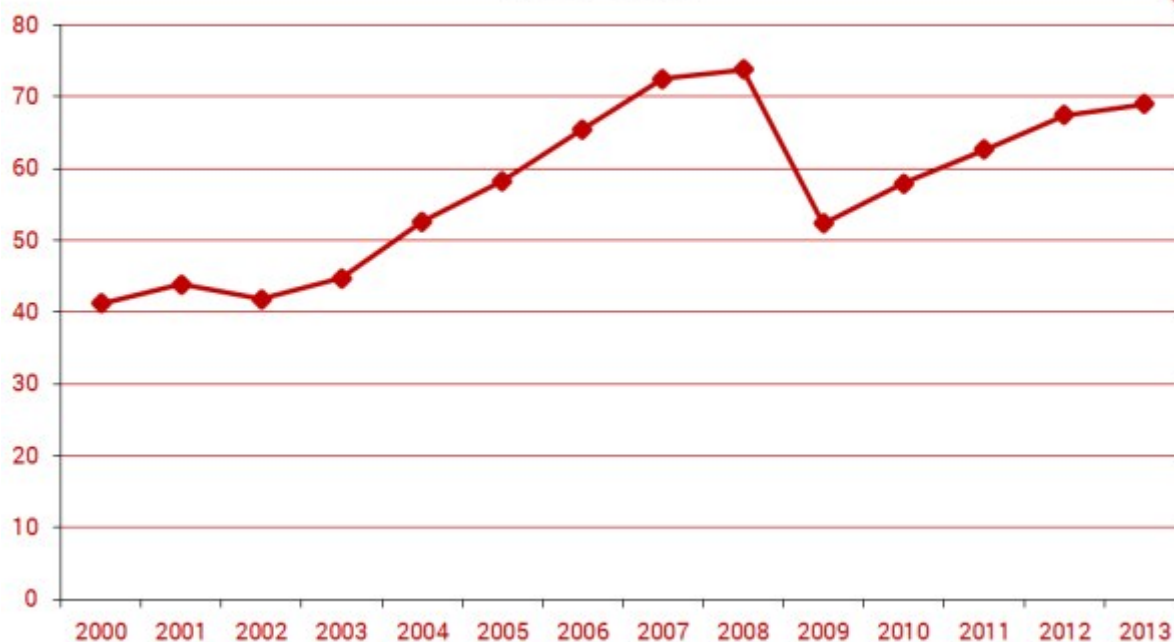
źródło: Bank Światowy

Według danych Krajowego Instytutu Statystycznego w trzecim kwartale 2014 roku import towarów i usług odnotował wzrost o 2,6 proc., natomiast eksport spadł o 2,8 proc. w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego. W 2013 r. import towarów do Bułgarii wyniósł 50,5 mld lew, czyli był o 1,4 proc. większy niż w 2012 r.

W 2013 r. eksport towarów z Bułgarii był na poziomie 43,6 mld lew, tj. o 7,2 proc. więcej niż w 2012 r. Saldo handlu zagranicznego w 2013 r. było ujemne dla Bułgarii i wyniosło 7,0 mld lew, co oznacza spadek o 2,2 mld lew w porównaniu z rokiem poprzednim.

Największy wzrost importu odnotowano w przypadku napoi bezalkoholowych i alkoholowych oraz tytoniu (10,8 proc.), a także różnych produktów gotowych (9,9 proc.), natomiast największy spadek odnotowano w ramach tłuszczu, masła i wosku pochodzenia zwierzęcego i roślinnego (13,4 proc.).

Import towarów i usług (% of GDP)

źródło: Bank Światowy

Import Bułgarii z UE w 2013 r. wzrósł o 3,1 proc. w porównaniu z 2012 r. i wyniósł 30,2 mld lew. Największy import pod względem wartości odnotowano w przypadku Niemiec, Włoch, Rumunii, Grecji i Hiszpanii. Największy wzrost importu widoczny był w odniesieniu do napoi bezalkoholowych i alkoholowych oraz tytoniu (8,7 proc.).

W 2013 r. eksport Bułgarii do UE zwiększył się o 9,1 proc. w porównaniu z 2012 r. i wyniósł 26,1 mld lew.

Największy wzrost eksportu odnotowano w odniesieniu do tłuszczu, masła i wosku pochodzenia zwierzęcego i roślinnego (29,5proc.).

W 2013 r. bułgarski import towarów z krajami z poza UE był na poziomie 20,4 mld lew, tj. o 0,9 proc. mniej niż w 2012 r. Największy import pod względem wartości odnotowano w przypadku Rosji, Turcji, Chin i Ukrainy. Eksport towarów do krajów z poza UE w 2013 r. wyniósł 17,4 mld lew. W porównaniu z 2012 r. eksport wzrósł o 4,5 proc.

Z krajów z poza UE głównymi partnerami handlowymi są Turcja, Chiny, Rosja, Ukraina, Gibraltar, Serbia oraz Macedonia, eksport do tych krajów stanowił 53,7 proc. eksportu do krajów spoza UE. Całkowite saldo handlu zagranicznego Bułgarii z krajami z poza UE w 2013 r. było ujemne i wyniosło 2,9 mld lew.

Handel z Polską

W latach 2005-2008 wymiana handlowa między Polską i Bułgarią rozwijała się w tempie od 30 do prawie 50 proc. rocznie. W 2009 r., związku z odczuwalnym globalnym kryzysem i ogólnoświatową tendencją, nastąpił spadek obrotów. W 2010 i 2011 roku można było zaobserwować odbudowywanie obrotów, mimo dalej odczuwanego w Bułgarii kryzysu i zmniejszania się popytu wewnętrznego. W 2013 roku odnotowano dynamiczny wzrost polskiego eksportu do Bułgarii.

Według GUS wartość dwustronnych obrotów towarowych między Polską a Bułgarią w 2013 r. wyniosła 1 112,7 mln euro, z czego 741,8 mln euro (wzrost o 41 proc.) stanowił polski eksport, a import z Bułgarii do Polski osiągnął wartość 370,8 mln euro (wzrost o 19 proc.). Według danych bułgarskiego Krajowego Instytutu Statystycznego (NSI) w 2013 r. wzrost był na poziomie 31 proc., natomiast zgodnie z danymi Bułgarskiego Banku Narodowego (BNB) polski eksport na rynek bułgarski wzrósł o 27 proc. Jednocześnie dla porównania import Bułgarii ogółem w 2013 r. wzrósł jedynie o 1,5 proc.

Po spadku obrotów, w wyniku kryzysu w 2009 r. od 2010 r. widoczny jest stały wzrost wymiany handlowej pomiędzy Polską a Bułgarią, a w szczególności eksportu polskich towarów.

Tempo wzrostu eksportu do Bułgarii jest wyższe, niż średni wzrost całego polskiego eksportu. W 2010 r. eksport na bułgarski rynek wzrósł o 18 proc., w 2011 r. o 6 proc., a w 2012 r. o 21 proc. To z kolei oznaczało najwyższy wzrost wśród kierunków eksportu w ramach krajów UE. Tempo wzrostu polskiego eksportu do Bułgarii przewyższało również tempo wzrostu bułgarskiego importu ogółem.

Według danych Narodowego Banku Bułgarii (BNB) w 2013 roku w statystyce bułgarskiego importu Polska zajmowała, tak jak trzy lata wcześniej, 6. pozycję spośród krajów Unii Europejskiej, co świadczy o znaczeniu wymiany handlowej z Polską dla Bułgarii oraz o konkurencyjności polskiej oferty eksportowej.

Import z Polski był większy niż z takich krajów jak: Wielka Brytania, Hiszpania, Holandia, czy Stany Zjednoczone. Z danych bułgarskiego Krajowego Instytutu Statystycznego w 2012 r. wynika, że Polska zajmowała 10. miejsce wśród krajów UE. Jednak istotniejsze są dane BNB, które odnotowują jako kraj pochodzenia miejsce produkcji lub wydobywania towarów, natomiast w przypadku statystyk NSI, jest to kraj, z którego wysłano trafiającą do Bułgarii dostawę i obejmują również towary, które nie zostały w tych krajach wyprodukowane (najczęściej pochodzą z Chin).

Patrząc od strony kierunków polskiego eksportu, Bułgaria w 2013 r. znalazła się na 19. pozycji wśród krajów Unii Europejskiej, podobnie jak w 2012 r., kiedy to przesunęła się w górę o trzy pozycje. W 2011 r. Bułgaria

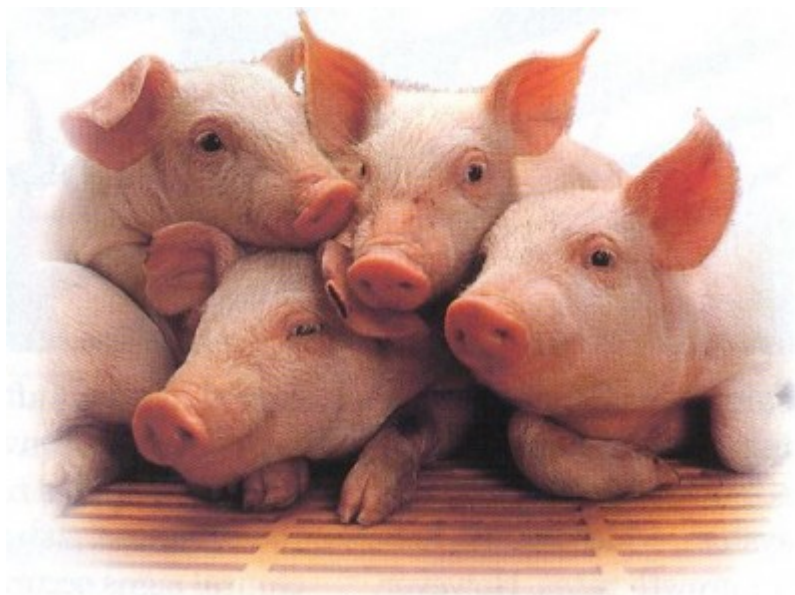
znajdowała się na 22. miejscu wśród krajów UE, a wcześniej przez wiele lat plasowała się na 23.

Z danych polskiego Ministerstwa Gospodarki wynika, iż polskie obroty handlowe z Bułgarią w 2013 r. osiągnęły rekordowy we wzajemnych stosunkach poziom i wyniosły 1 mld 112,7 mln euro, co oznacza, iż zwiększyły się o 33 proc. w stosunku do 2012 r., w którym to wynosiły 837,8 mln euro. Import z Bułgarii zwiększył się o 19 proc. i osiągnął wartość 370,8 mln euro. Polski eksport na rynek bułgarski był na poziomie 741,8 mln euro, co oznacza wzrost o 41 proc. w porównaniu z 2012 r. Polska utrzymuje dodatnie saldo obrotów, które w 2013 r. wyniosło 371 mln euro. W 2012 r. było ono niższe i wyniosło 213,3 mln euro.

Jednymi z głównych czynników wyjątkowo dynamicznego wzrostu polskiego eksportu do Bułgarii były: wzrost eksportu produktów pochodzenia zwierzęcego, w szczególności mięsa z drobiu oraz mleka w proszku, wzrost eksportu urządzeń mechanicznych i elektrycznych, eksport biodiesla oraz dostawy środków komunikacji miejskiej (autobusów i tramwajów).

Jednocześnie wzrost eksportu odnotowano we wszystkich grupach mających największy udział w polskim eksporcie do Bułgarii. Wśród głównych grup towarów, które miały największą wartość w eksporcie z Polski na bułgarski rynek, w 2013 r. największy wzrost osiągnęły pojazdy, statki powietrzne i jednostki pływające. Eksport towarów z Polski należących do tej grupy wzrósł o 123 proc. w stosunku do 2012 r. Ta dynamika wynika z dynamicznego wzrostu polskiego eksportu środków komunikacji miejskiej - dostaw autobusów przez firmę Solaris Bus and Coach SA oraz tramwajów przez PESA Bydgoszcz SA. Wzrósł również eksport zwierząt żywych i produktów pochodzenia zwierzęcego - o 56 proc., urządzeń mechanicznych i elektrycznych - o 54 proc. oraz wyrobów z metali nieślachetnych - 51 proc.

Jeśli chodzi o polski import z Bułgarii, znaczące wzrosty nastąpiły w przypadku: produktów mineralnych (dane objęte tajemnicą statystyczną), produktów przemysłu chemicznego i przemysłów pokrewnych- 81 proc. i produktów pochodzenia roślinnego - 22 proc.

Największy udział w eksporcie do Bułgarii miały: zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego (17,87 proc.), urządzenia mechaniczne i elektryczne (17,33 proc.) oraz produkty przemysłu chemicznego i przemysłów pokrewnych (11,94 proc.).

Dane wskazują na utrzymujący się znaczny udział w polskim eksporcie do Bułgarii artykułów rolno-spożywczych. Udział tej grupy produktów w eksporcie na rynek bułgarski w 2013 r. wyniósł 31,3 proc. Udział artykułów rolno-spożywczych w polskim eksporcie ogółem w 2013 r. wyniósł ok. 13 proc.

Z grup produktów, które miały najwyższy udział w polskim eksporcie, najwyższą dynamikę osiągnęły pojazdy, statki powietrzne i jednostki pływające (223 proc.), zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego - 156 proc., urządzenia mechaniczne i elektryczne - 154 proc. oraz wyroby z metali nieślachetnych - 151 proc.

Wśród eksportowanych towarów dominowały: mleko i śmietana zagęszczone lub zawierające dodatek cukru (głównie mleko w proszku); mięso z drobiu; leki; aparatura do telefonii i telegrafii; biodiesel, pojazdy do przewozu powyżej 10 osób; aparatura odbiorcza dla telewizji; sztaby lub pręty z żeliwa lub stali niestopowej; podpaski higieniczne, pieluchy etc.; kawa rozpuszczalna i substytuty kawy zawierające kawę naturalną w każdej

proporcji; sery i twarogi; czekolada i wyroby czekoladowe; oleje ropy naftowej i z minerałów bitumicznych; meble.

Natomiast największy udział w imporcie miały wyroby nieszlachetne i wyroby z metali nieszlachetnych - 20,32 proc., urządzenia mechaniczne i elektryczne - 14,88 proc., produkty przemysłu chemicznego i przemysłów pokrewnych - 11,32 proc.

Najwyższą dynamikę z grup produktów, które miały największy udział w polskim imporcie, odnotowano w ramach produktów mineralnych, produktów przemysłu chemicznego i przemysłów pokrewnych - 181 proc. oraz produktów pochodzenia roślinnego - 122 proc.

Do dominujących towarów w imporcie z Bułgarii należą: leki; sztaby, pręty i kształtowniki z miedzi; koks naftowy, bitumy naftowe oraz inne pozostałości olejów naftowych lub z minerałów bitumicznych; wino; folia aluminiowa; folie i taśmy z tworzyw sztucznych; artykuły z gumy; akumulatory; nasiona słonecznika; wyroby piekarnicze i cukiernicze; ołów; blachy i taśmy z aluminium, tytoń nieprzetworzony, meble do siedzenia, przędza syntetyczna.

źródło: Bank Światowy, MG, MSZ

INNOWACYJNA GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**MINISTERSTWO
ROZWOJU**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego